Rok XIII. Nr. 348 SOSNOWIEC, poniedziałek 19 grudnia 1938 roku. Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘ[BIA]

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milimetrowy przed 1 łoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. droższe. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25°.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.—
Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1-a
TELEFONY: ...cji 6.16.92 ... 6.14.97 ... 4.247

KRAKÓW Biblioteka Jagiellońska Św. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Wesoła Nr. 7, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331, DĄBROWA, Sobieskiego ... Królowej Jadwigi róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7 [illegible]9-66.

Wybory samorządowe w Polsce

Wysoka frekwencja głosujących

WARSZAWA, 18. 12. W dniu dzisiejszym w 52 miastach i miasteczkach oraz w setkach gromad wiejskich w Polsce odbyły się wybory samorządowe.

W Warszawie, Łodzi i Krakowie oraz we wszystkich miastach województw pomorskiego i poznańskiego mieszkańcy wzięli udział w głosowaniu do rad miejskich.

W chwili, gdy oddajemy numer pod prasę, nie napłynęły jeszcze oczywiście wyczerpujące wiadomości z terenów głosowania, otrzymamy je dopiero dziś.

Sądząc z nastrojów wyborczych, przypuszczać można śmiało, że panujące w kraju mrozy w nieznacznym tylko stopniu odbiły się na frekwencji głosujących że we wszystkich miejscowościach będzie ona wysoka.

Jak zdołaliśmy dotychczas stwierdzić, przebiegu wyborów nie zakłóciły nigdzie niepożądane incydenty.

W KRAKOWIE.

KRAKÓW, 18. 12. Niedziela dzisiejsza minęła w Krakowie pod znakiem wyborów do rady miejskiej. Agitacja była bardzo duża. Frekwencja z powodu silnego mrozu w ciągu dnia była słaba, wieczorem jednak lokale wyborcze zapełniły się głosującymi. Naogół zainteresowanie wyborami było bardzo duże.

W ŁODZI.

ŁÓDŹ, 18. 12. Tel. wł. W niedzielę, w dniu wyborów samorządowych, w Łodzi frekwencja głosujących była duża, mimo silnego mrozu. Wybory odbywały się w zupełnym spokoju. Nieliczne drobne incydenty likwidowała policja. Frekwencja głosujących wzrosła po południu.

Najliczniej głosowano w dzielnicy północnej.

Wybory do rad gromadzkich w Zagłębiu

odbyły się w całkowitym spokoju

Głosowanie do rad gromadzkich w Zagłębiu Dąbrowskim odbywało się w całkowitym spokoju. Policja nigdzie nie zanotowała żadnych incydentów.

Frekwencja głosujących w godzinach rannych i południowych była mała, podniosła się natomiast dopiero od godz. 15.

Mimo silnego mrozu frekwencja w niektórych obwodach wyborczych dochodziła do 80 proc. uprawnionych do głosowania.

Szczegółowe wyniki wyborów do rad gromadzkich będą znane dopiero dziś.

Zaznaczyć jeszcze należy, że zainteresowanie wyborami było duże.

Po bohaterskich wysiłkach

ocalono latarnika

LONDYN, 18. 12. PAT. W latarni morskiej w Eddystone, na pełnym morzu w odległości kilkunastu mil od Plymouth, rozegrał się dramat, który o mało nie zakończył się śmiercią latarnika. 8 bm. z latarni morskiej w Edystone zawiadomiono sygnałami świetlnymi stację morską odległą o 14 klm. o chorobie latarnika.

Od tego czasu minęło 10 dni, w ciągu których 6-krotnie wysyłano z Plymouth statki w celu okazania pomocy choremu i przewiezienia go na brzeg. Niestety, morze było tak wzburzone, iż przewiezienie chorego na łodzie motorowe, które zbliżyły się do skały, na której wznosi się latarnia morska, było zupełnie niemożliwe.

Przed trzema dniami łódź motorowa zdołała jednak nawiązać kontakt z latarnią morską, a dwaj członkowie jej załogi na przerzuconych z latarni na łódź sznurach zostali wciągnięci na blokach na skałę, przywożąc choremu lekarstwa i jedzenie, jakiego wymagała przepisana w drodze radiowej dieta.

Dwóch pomocników latarnika wraz z marynarzami, którzy przedostali się na skałę, na próżno usiłowało przewieźć chorego do motorówki. W pewnej chwili chory stracił przytomność i trzeba było przerwać wszystkie próby dostarczenia go na ląd.

Dopiero wczoraj po uspokojeniu się morza statek, wysłany z Plymouth, zdołał zarzucić kotwicę w pobliżu skały, na której wznosi się latarnia morska, a łodzie, spuszczone ze statku zabrały chorego, którego w stanie bardzo ciężkim przewiozły do portu.

PIWA TYCHY
1629
Od trzystu lat idą w świat

Idą syberyjskie mrozy

Mróz może dojść do 35 stopni

Będzie jeszcze zimniej! — twierdzą meteorolodzy. Z nad bieguna płyną coraz większe masy mroźnego powietrza arktycznego. Zalały one już niemal całą Europę.

Syberyjski wyż barometryczny, który spowodował taką nagłą zmianę temperatury, jest trwały. W rezultacie temperatura obniży się w najbliższych dniach jeszcze o kilka stopni. Mróz może dojść do 30 stopni.

RZEKI POD LODEM

Większość rzek we wschodnich i południowych częściach kraju już zamarzła. Żegluga została niemal całkowicie wstrzymana. Wszystkie urządzenia rzeczne są pośpiesznie ściągane do portów. W sobotę wieczorem zamarzła częściowo Wisła pod Warszawą. Koło mostów tworzą się zwały lodów.

ZATOKA PUCKA ZAMARZŁA.

GDYNIA, 18. 12. Wskutek panujących od kilku dni mrozów część zatoki Puckiej u nasady półwyspu Helskiego, pod kępą Swarzewską i Pucką oraz wzdłuż mierzei Helskiej, pokryła się warstwą lodu.

Lód narasta stale i o ile mróz nie zelżeje zatoka w ciągu paru dni zamarznie całkowicie.

BERLIN, 18. 12. Fala zimna ciągnąca od Syberii nawiedziła tej nocy obszar państwa niemieckiego. Temperatura w ciągu dnia przekroczyła nawet najniższą temperaturę ubiegłej zimy. W Prusach Wschodnich wahała się od —17 do —22 st. Również na Pomorzu i Śląsku temperatura jest bardzo niska. Kaszubskie jeziora zamarzły, a na Odrze płynie kra lodowa.

Śmiertelny wypadek zamarznięcia

ŁÓDŹ, 18. 12. Silne mrozy na terenie Łodzi i województwa łódzkiego spowodowały w ciągu dnia dzisiejszego kilka wypadków zamarznięć. M. inn. zanotowano jeden śmiertelny wypadek zamarznięcia wieśniaka na terenie powiatu brzezińskiego pod Rudą Pabianicką.

Odwieziono do szpitala w stanie groźnym 49-letniego Rudolfa Zachaja, który zasnął na drodze i zamarzł.

Również w Łodzi zanotowano kilka wypadków zasłabnięć wskutek silnego mrozu.

Mrozy w Europie

BUDAPESZT, 18. 12. PAT. W całym basenie nadunajskim temperatura bardzo znacznie się obniżyła. Na Węgrzech wszędzie spadły duże śniegi. W wielu miejscach panowała zamieć. Przeciętnie termometr wskazuje 10 stopni poniżej zera.

LONDYN, 18. 12. PAT. W Londynie zarejestrowano wczoraj nagły spadek temperatury, która dotychczas była stosunkowo wysoka. Wieczorem termometr wskazywał zero po raz pierwszy od zeszłego roku. W nocy nastąpił dalszy spadek temperatury.

W dniu wczorajszym zanotowano w Zagłębiu dalsze ochłodzenie temperatury. Rano termometr wskazywał 17.2 st. C poniżej zera, w południe 14.6. a wieczorem 16.

Goście niemieccy

w Białowieży

BIAŁOWIEŻA, 18. 12. PAT. W dniu wczorajszym w godzinach wieczornych przybył do Białowieży min. sprawiedliwości Rzeszy, dr. Hans Franck, w towarzystwie wiceministra sprawiedliwości Chełmońskiego, dyrektora Akademii Prawa Niemieckiego dr. Lascha, członków delegacji prawniczej niemieckiej, którzy bawią w Polsce w związku z rozpoczętymi przed paru dniami obradami polsko-niemieckiego porozumienia prawnicze go dr. Albrechta, tajnego radcy legacyjnego niemieckiego min. spraw zagranicznych, E. Kolbe, prezesa senatu Sądu Rzeszy w Lipsku, dr. Chistiansa, generalnego prokuratora w Oldenburgu, radców niemieckiego min. sprawiedliwości R. Hessa, dr. Griega i dr. Schmidta, dr. Simoan, naczelnego radcy Banku Niemieckiego min. spr. wewn. Globke.

Gości niemieckich, którzy bawią po raz pierwszy w Białowieży, powitali na dworcu: starosta bielsko-podlaski Januszkiewicz.

O godz. 21 wiceminister Chełmoński podejmował w pałacu Pana Prezydenta min. Franka i towarzyszące mu osoby obiadem po czym udano się na zwiedzenie Muzeum Przyrodniczego w Białowieży.

Min. Beck

NA ZAMKU.

WARSZAWA, 18. 12. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął wczoraj po południu p. ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

Generał Franco

nie przerwie wojny

BURGOS, 18. 12. W tutejszych kołach politycznych przyjęto z wielką rezerwą projekt hiszpańskiej ligi pokojowej w Barcelonie zwrócenia się do Papieża i państw amerykańskich, biorących udział w konferencji w Limie o wyjednanie miesięcznego zawieszenia broni w okresie Bożego Narodzenia. Stanowisko rządu gen. Franco jest niezmienne: żadnych kompromisów i żadnego zawieszenia broni. Konflikt musi być rozstrzygnięty z bronią w ręku. Jeśli Papież i państwa amerykańskie zwrócą się do rządu w Burgos z propozycją zawieszenia broni, spotkają się z pełną kurtuazji lecz stanowczą odmową.

Baterie anodowe stale świeże Komplety choinkowe, radioaparaty „Electrit" poleca najtaniej
ELEKTRO CENTRUM Sosnowiec, Targowa 15a ◆ tel. 61539

SPORT

Przed wyjazdem do Francji

Team śląski -- team reprezentacyjny 3:2 (2:1)

Jeżeli mroźna pogoda, panująca od kilku dni utrzyma się przez najbliższe kilka tygodni, to piłkarzom trudno będzie się przygotować do spotkania międzypaństwowego z Francją, jakie 22 stycz nia odbędzie się w Paryżu.

Pierwszym etapem przygotowań był niedzielny mecz o charakterze treningowym, odbyty w Chorzowie, w którym za grały dwa teamy, jeden złożony z przy puszczalnej reprezentacji, drugi zaś wyłącznie z graczy śląskich. W żadnym razie spotkania tego nie można traktować jako mecz Polska — Śląsk, jak to głosiły afisze.

Mecz odbył się przy kilkunastu stopniowym mrozie. Nie wszyscy gracze mieli ubrania treningowe, z konieczności więc spotkanie skrócono. Obie części zawodów trwały w sumie nie dłużej niż 60 minut.

Drużyny wystąpiły w następujących składach.

Team A (reprezentacja Polski): Rudnicki, Twórz i Szczepaniak, Góra, Nyc i Waluś, Piec I, Piontek, Matyas, God i Wodarz.

Team B (reprezentacja Śląska): Mrugała, Giemza i Michalski, Bentkowski, Piec II i Niechciol, Kulawik, Musiol, Siagewald, Pytel i Pochopin.

W drugiej części w teamie B miejsce Michalskiego zajął Kirowski.

Spotkanie wygrał team Śląska w stosunku 3:2 (2:1). Pierwsza bramka padła ze strzału Goda z dość znacznej odległości. Wyrównał dla drużyny śląskiej Giemza z rzutu karnego. Niedługo po tym Pytel po raz drugi ulokował piłkę w bramce Rudnickiego. Po zmianie Matyas doprowadził stan do 2:2. Strzał oddany przez Lwowianina powinien był Mrugała obronić. wycięski punkt zdobył dla teamu B. Singewald.

Stawianie not poszczególnym zawodnikom na podstawie niedzielnego meczu byłoby dość ryzykowne. Trzeba jednak zaznaczyć, że Matyas, który przewidziany jest na kierownika ataku reprezentacyjnego grał z głową, a że przy tym posiada on doskonałe wyrobienie techniczne. każde jego zetknięcie z piłką było prawie zawsze dobrze wykorzystane. Nie zdradzał wprawdzie Matyas bojowości, jednak trudno tego wymagać na zawodach odbywanych w takich warunkach.

HCP—Goplania 13:3

W sobotę wieczorem odbył się w Poznaniu pierwszy finałowy mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski między zespołami HCP. i Goplanią z Inowrocławia. Zwyciężyła drużyna HCP. w stosunku 13:3.

Nie było pojedynku

KOLCZYŃSKI — WOŹNAKIEWICZ

W Warszawie odbył się mecz bokserski o mistrzostwo klasy B pomiędzy Syreną i Warszawianką. Mecz wywołał duże zainteresowanie ze względu na zapowiedziany pojedynek pomiędzy Kolczyńskim i Woźniakiewiczem. Tymczasem do pojedynku nie doszło, gdyż Woźniakiewicz startował w niższej wadze.

Zawody zakończyły się wynikiem nie rozstrzygniętym 8:8

Skreślenie klubów

ZA BECZYNNOŚĆ W LEKKIEJATLETYCE

Uchwałą zarządu Śl. OZLA z dnia 8 listopada br skreślone zostały za bezczynność w sporcie lekkoatletycznym następujące kluby:

1) Victoria Częstochowa, 2) TG Sokół Częstochowa, 3) KKS Stradom Częstochowa 4) KSM Katowice, 5) TS Naprzód Lipiny, 6) CKS Czeladź, 7) KS Ruch W. Hajduki, 8) Zw. Strzelecki Chorzów, 9) Tow. Sport. Ruch Radzionków, 10) w. Strzel. Żywiec.

Wyżej wymienione kluby nie są zwolnione od obowiązku uregulowania zaległych opłat.

Zarząd Śl. OZLA postanowił zlikwidować podokręg częstochowski. Agendy podokręgu częstochowskiego mają być przekazane do Śl. OLA w terminie do 15 stycznia 1939 roku KS Brygada Częstochowa podlegać będzie bezpośrednio do Śl. OZLA.

W czasie od 20.II do 18.III 1939 roku przybędzie na Śląsk trener PZLA. Petkiewicz. W związku z powyższym kluby są proszone o podanie dokładnych danych odnośnie dni i miejsca treningów.

KPW (Kat) mistrzem Śląska

W KOSZYKÓWCE.

Wczoraj w Katowicach odbyły się w hali finałowe spotkania o mistrzostwo Śląska w koszykówce. Startowały 4 drużyny.

Mistrzostwo Śląska zdobyły powtórnie KPW (Katowice), 2) KPW. (Tarnowskie Góry). 3) Sokół (Nowy Bytom). 4) Unia (Sosnowiec).

na święta
masło
sery
jaja
miód
z Mlp. Związku Mleczarskiego

Mistrzostwa hokejowe

ŚLĄSKA.

W Katowicach odbyła się konferencja przedstawicieli wszystkich klubów hokejowych na Śląsku, na której uzgodniono i omówiono sposób rozegrania tegorocznych mistrzostw hokejowych Śląska, mających się odbyć w trzech klasach: A, B i C.

Do klasy B zaliczone zostały *TS Unia Sosnowiec*, OMP Nowy Bytom, Strzelec Tarnowskie Góry, IHK Wełnowiec, OMP Giszowiec, *Amatorski KS Niwka*, Ognisko Siemianowice. WSV Katowice, KS Pogoń Katowice, Ib, Polonia Janów Ib, KS 09 Mysłowice ib.

Mistrzostwa rozpoczną się w drugi dzień świąt.

Fantastyczny wynik

W RZUCIE OSZCZEPEM.

Prasa angielska donosi, że w Kampalo (Afryka zachodnia) pewien tuziemiec uzyskał w rzucie oszczepem fantastyczny wynik 91.90 m. Wynik ten uzyskany został z rzutu prawdziwym oszczepem, używanym przez miejscowe plemię, który jakoby ma być cięższy od oszczepu sportowego.

W Finlandii odkopano historyczne

NARTY.

W Oterman (Finlandia) chłopi wykopali w ziemi na głębokości półtora mtr. stare narty o wielkiej historycznej wartości.

Narty złożone zostały w muzeum Helsinek. gdzie badane są przez ekspertów. którzy mają określić z którego wieku narty te pochodzą.

Co może dokonać chęć i zapał?

Dwuletnia działalność ATS-u czeladzkiego

Amatorskie Towarzystwo Sportowe w Czeladzi nadesłało nam sprawozdanie ze swej dwuletniej pracy na terenie Zagłębia.

Założone zostało przez niestrudzonego działacza sportowego p. Pawełczyka. Klub posiada sekcje: lekkoatletyczną, szermierczą, gier sportowych, gimnastyki metodycznej i strzelecką.

Największą działalność wykazała sekcja atletyczna, której zawodnicy Serafinówna, Szkoc i Dziopa należą do najlepszych zawodników okręgu Śląskiego.

A. T. S. zorganizowało cały szereg imprez wśród których należy wymienić zawody z udziałem mistrzyni świata St. Walasiewiczówny i najlepszych sportowców Śląska.

Nie zapomniano też w klubie o doskonaleniu się i dokształcaniu sportowym. 9-ciu członków ATS. brało udział w kursie przodowników lekkiej atletyki, a jeden w Obozie Juniorów w Sierakowie.

Sekcja szermiercza (jedyna w Zagłębiu) z imprez urządzonych przez tę sekcję wymienić należy dwukrotny propagandowy występ na terenie Czeladzi w ramach Święta Morza i imprezy sportowej oraz zorganizowano występ wybitnych szermierzy polskich aZczyka, Paszka, Kamali i Kaczmarczyka — członków Polskiej Grupy Olimpijskiej mistrzyni Polski we florecie Stanoszkówny, mistrza Polski klasy B w florecie Kamionki, mistrza Polski klasy B Niedworka i wielu innych.

Najpóźniej zawiązana sekcja strzelecka rozegrała spotkanie międzyklubowe z Sokołem Czeladź, zwyciężając w stos. 339:188 i zorganizowała drużynowe indywidualne mistrzostwa Zagłębia, zajmując w nich drużynowo pierwsze miejsce.

Sekcja gier sportowych miała nietyle cel sportowy ile wychowawczo - fizyczny, to też poza kilkoma spotkaniami towarzyskimi nie rozgrywała poważniejszych zawodów.

Oprócz wyżej wymienionej pracy w sekcjach, klub jako całość nie zaniedbywał pracy kulturalno - oświatowej.

Dwa mecze bokserskie w Zagłębiu

BKS.-Makabi (Częstochowa) 14:2. Nordia-Strzelec (Katowice) 12:4

W Sosnowcu w sali KPW. został rozegrany w ub. sobotę mecz bokserski o mistrzostwo klasy B pomiędzy częstochowską Makabi i BKS. Strzeleckim z Sosnowca.

Spotkanie zakończyło się wysokim zwycięstwem Strzelca w stosunku 14:2.

Nareszcie kierownictwo BKS. wzięło sobie do serca ostatnie walkowery i przeprowadziło mecz odpowiednio pod każdym względem. Byłoby dobrze, aby sobie mecz nie należał do wyjątków.

Wyniki poszczególnych walk są następujące (zawodnicy BKS. na pierwszym miejscu):

musza: Kozioł pokonał wysoko na pkt Aleksandrowicza, przy czym ten ostatni był trzykrotnie na deskach.

kogucia: Kowalski zmusił do poddania się w II rundzie Orbacha.

piórkowa: Ruszczyński znokautował w I rundzie Szczerbaka.

lekka: Domański wygrał w pierwszej rundzie przez k. o. z Berkensztadtem. Domański po zainkasowaniu kilku ciosów ruszył ostro na przeciwnika nokautując go.

półśrednia: Jeżowski nadział się niespodziewanie na sierpowy cios Granka i przegrał w I rundzie przez k. o.

średnia: Banach I wygrał w II rundzie przez poddanie się Szlimera.

półciężka: walka Bałażego z Niewiemstała na niskim poziomie. Niewim dzięki nieopanowaniu przepisów bił często przeciwnika po komendzie „puść" za co został po trzech upomnieniach zdyskwalifikowany w trzeciej rundzie.

ciężka: Hermanowski w I starciu znokautował Kurlanda.

Sędziowali pp. Moskwa (ring) i Ciechocki(punkty). Publiczności mało.

———

W Będzinie rozegrany został wczoraj mecz bokserski o mistrzostwo klasy B Śl. OZB. pomiędzy Strzelcem (Katowice) i Nordia (Sosnowiec). Wygrała Nordia w stosunku 12:4.

Wyniki spotkań są następujące:

musza: Dattner II (N) wygrał w I-ej rundzie na skutek przerwania walki przez sędziego z Voglem I.

kogucia: Dattner I (N) przegrał na punkty z Voglem II.

piórkowa: Topioł (N) otrzymał punkty walkowerem z powodu nadwagi Strody. W walce towarzyskiej Topioł wygrał na punkty.

lekka: Diamant (N) znokautował w I rundzie Barskiego.

półśrednia: Blatt (N) przegrał w I-ej rundzie na skutek przerwania walki wobec rażącej przewagi Ghurskiego.

średnia: Kestenberg (N) otrzymał pkt. walkowerem z powodu niedowagi Pieczki. W walce towarzyskiej Kestenberg znokautował Pieczkę w II rundzie.

półciężka: Feldbaum II (N) znokautował w I rundzie Śnieżyce.

ciężka: Feldbaum I (N) znokautował w II rundzie Wyciska.

Sędziowali pp. Wende (ring) i Ciechocki (punkty).

Nowy Express powietrzny

W Anglii skonstruowano obecnie nowy samolot pasażerski, który służył będzie jako samolot transatlantycki. Średnia jego szybkość wynosić będzie 530 kilometrów na godzinę. Ostateczne próby nowego statku powietrznego zostaną ukończone na początku roku 1939. Budowę nowego samolotu prowadzi firma Short Brothers w Rochester.

Jak się spodziewają konstruktorzy, samolot ten będzie zdolny do pokonania przestrzeni między Southampton a Nowy Jorkiem w czasie dwunastu godzin. Będzie on mógł zabrać na pokład poza 4-ma ludźmi załogi 18 pasażerów. Loty nowego „expresu powietrznego" nastąpią nie wcześniej, jak na wiosnę 1940 roku.

Zniżka cen na obecny sezon przedświąteczny! Zniżka cen na obecny sezon przedświąteczny!
SERWISY DO OBIADU, BIAŁEJ i CZARNEJ KAWY, od najtańszych do najdroższych, najnowszych fasonów i deseni.
Duży wybór KRYSZTAŁÓW w różnych gatunkach. ◆ Nakrycia stołowe, naczynia i wszelkie artykuły kuchenne!
Talerze, szklanki, spodki i t. p. zabawki dziecinne.
Ceny stałe i niskie. ◆ ◆ Obsługa solidna. ◆ ◆
Poleca H. ALTMAN
SOSNOWIEC, UL. MODRZEJOWSKA 19. ◆ TEL. 63010.

Władze skarbowe będą wnikliwie badały

wszelkie przejawy pracy nierentownej przedsiębiorstw

Onegdaj pod przewodnictwem wicepremiera Kwiatkowskiego i przy współudziale podsekretarzy stanu oraz dyrektorów departamentów min. skarbu — odbył się w Warszawie zjazd dyrektorów izb skarbowych i dyrektorów dyrekcji ceł.

Zjazd zagaił p. wicepremier Kwiatkowski charakteryzując w swym przemówieniu kształtowanie się gospodarczej, finansowej i budżetowej sytuacji państwa oraz omawiając na tym tle zadania izb i urzędów skarbowych.

M. in p. wicepremier oceniając dodatnio coraz sprawniejszą działalność władz skarbowych — zlecił dyrektorom izb, aby w polityce podatkowej ustosunkowali się życzliwie do osób i przedsiębiorstw, wykazujących się inicjatywą i twórczością gospodarczą oraz za mykających korzystnie swe bilanse, natomiast wnikliwie badali wszelkie przejawy pracy nierentownej.

Na zjeździe poszczególni dyrektorzy izb skarbowych wygłosili referaty, w których omówili sprawę polityki egzekucyjnej, w szczególności zaś egzekucji na wsi, organizację zwalczania nadużyć skarbowych, ustala nie podstaw wymiaru bez badania ksiąg itd.

Café-Restaurant
„SAVOY"
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.
Tel. 61-901 62-735 Podziemia 62-791.
Od 16 grudnia 1938 zmiana programu artystycznego:
NINA LEWANDOWSKA nowe piosenki nastrojowe
BALET ŁAPCZYŃSKIEJ nowe tańce zbiorowe i solowe
IRA ARI nowe fantazje taneczne
W „PODZIEMIACH" gra niestrudzona orkiestra „GOŁKA—PLEWA".
W „KAWIARNI" koncertuje ze zwykłym powodzeniem BRONISŁAW PASTER.
nasze doskonałe ciastka i wyroby cukiernicze własnego wypieku.
POLECAMY: śniadania wiedeńskie — OBIADY KLUBOWE z 4 dań za zł 2.50
Bufet cukierniczy zaopatrzony w słodycze najlepszych jakości.
NA WYNOS CENY RYNKOWE.

Podziękowanie dla P. M. S. w Niwce

od dzieci polskich kolonii Merricourt-Corons we Francji

Od p. Z. Woźniaka, nauczyciela we Francji otrzymaliśmy poniższy list z prośbą o zamieszczenie:

W imieniu dzieci polskich z kolonii Mericourt — Corons we Francji oraz w imieniu własnym składam Towarzystwu Polskiej Macierzy Szkolnej w Niwce za ofiarowany tut. szkole polskiej dar w postaci ilustracyj szkolnych serdeczne podziękowanie.

Dar P. M. S. w Niwce nabiera tym większego znaczenia, jeśli się zważy, że dzieci polskie na obczyźnie, ucząc się w zupełnie innych niż w Polsce warunkach, nieraz w zupełności pozbawione możności oglądania piękna swej Ojczyzny, a w niejednym wypadku skazane na utratę języka ojczystego będą mogły przynajmniej z obrazka poddziwiać i słowem polskim opisywać piękno ziemi polskiej.

Oby czyn P. M. S. w Niwce znalazł więcej naśladowców.

Zenon Woźniak

Sallaumines, 15 grudnia 1938.

Święta za pasem! Już czas kupić
WÓDKI i LIKIERY
„Rektyfikacji Warszawskiej"

Wiadomości bieżące

Poniedz. 19 Grudzień

Dziś: Dariusza
Jutro Germana
Wschód słoń. a 7,40
Zachód słońca 3, 4

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18
C. Truszkowskiego, ul. Piłsudskiego 46
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejowska 10
J. Garbaczewskiego ul. Sienkiewicza 9
W. Zielezińskiego, ul. Orla 28

—•••—

EXPRES ZAGŁĘBIA W SIEWIERZU

jest do nabycia u p. Ludwika Celepki (Siewierz, Rynek dom p. Hasa).

Można tam zamawiać prenumeratę „Expresu Zagłębia" i nabywać pojedyncze egzemplarze. Tu również przyjmowane są ogłoszenia.

DROGA BIELIZNA zostaje zniszczona przez pot i brud, a nie przez pranie. Konserwuje się dłużej przez częste delikatne pranie „mydłem Kollontay".

— CHOROBY W SOSNOWCU. W ub. tygodniu zanotowano w Sosnowcu następujące wypadki zachorowań i zgonów: dur brzuszny 3, zgon 1, płonica 4, odra 4, róża 1, krztusiec 14, zgon 1, gruźlica 5, zgonów 2, jaglica 1.

Żądania finansowe

miast COP-u

Onegdaj odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli miast Centralnego okręgu Przemysłowego, zorganizowany przez sekcję miast COP. przy Zw. Miast Polskich.

Na zjazd przybyło około 80 delegatów z miast COP, poza tym przybyli przedstawiciele ministerstw: spraw wojskowych rolnictwa, przemysłu i handlu, skarbu oraz biura planowania przy gabinecie wicepremiera, wreszcie przedstawiciele Zw. Miast Polskich.

Obrady dotyczyły zagadnienia stworzenia planu inwestycyj miejskich na rok przyszły.

Na zjeździe omówiono przede wszystkim obecną sytuację finansową i gospodarczą tych miast, rozważano sprawę, jakie inwestycje są najpilniejsze dla miast COP, jakie są potrzebne na ten cel środki, ile potrzeba miastom na ten cel kredytów i jakie są widoki pokrycia tych kredytów, a ponadto omówiono zagadnienia techniczne.

W szczególności położono nacisk na skoordynowanie inwestycyj miast COP z uprzemysłowieniem kraju i ogólnym planem inwestycyjnym COP.

Na zjeździe rozwinęła się obszerna dyskusja, przy czym postulaty zgłoszone przez zjazd zostaną przedstawione już w najbliższych dniach p. wiceprem. Kwiatkowskiemu i pozostałym resortom gospodarczym.

Trzechletnia działalność

TOW. WĘDKARSKIEGO W DĄBROWIE.

Sportowe Towarzystwo Wędkarskie rozpoczęło swą działalność z wiosną roku 1936 biorąc w dzierżawę od starostwa zawierciańskiego I obwód rybacki Czarnej Przemszy z dopływem rzeczki Mitręgi, który obejmuje następujące miejscowości: Kądzielowa położona 5 klm. od Zawiercia z dużym rozlewiskiem przy młynie, Poręba ze stawem przez który przepływa Czarna Przemsza, Siewierz z 3 rozlewiskami przed młynami, Bogucho wałowice, Tuliszów, Przeczyce aż pod Wojkowice Kościelne, a na rzece Mitrędze młyn w Borowcu koło Chruszczobrodu i Sulików pod Siewierzem. Długość dzierżawionego obwodu wynosi 30 km.

Po trzechletniej uciążliwej pracy w kierunku unormowania praw należnych T-wu jako dzierżawcy obwodu T-wo ukróciło samowolę kłusowników.

Zarybiono obwód następującymi rybami: 13.600 sztuk węgorza, 180.000 zaoczkowanej ikry szczupaka, 12.000 kroczków karpia rzecznego, 12.000 sztuk karpia japońskiego, kilkadziesiąt tarlaków leszcza i 10 kg. palczaków pstrąga łososiowatego.

Towarzystwo posiada członków prawie we wszystkich miejscowościach Zagłębia, utworzyło dwie ekspozytury, jedną w Zawierciu, a drugą w Sosnowcu, opłata członkowska rocznie nie przekracza 24 zł.

Zebrania zarządu T-wa odbywają się każdomiesięcznie w Dąbrowie przy ulicy Kościuszki 2 pod przewodnictwem prezesa T-wa p. Jana Gregera.

—:::—

Ile razy można zmienić monetę lub banknot

Pytanie wydaje się proste. Odpowiedź jest jednak trudniejsza, niżby się wydawało. Otóż pewien matematyk niemiecki zadał sobie trud obliczenia wszystkich możliwych wypadków zmiany danego banknotu czy monety i doszedł do wniosku, że monetę 2-fenigową — 10 razy, 50fenigową — 406 razy, 1 markę — 3.953 razy, 2 marki — 61.984 razy, 3 marki — 391.550 razy, 5 marek — 5.229.261 razy, 10 marek — 300.504.127 razy, 20 marek — 33.230.248.752 razy. O ile przyjmiemy, idąc za obliczeniami matematyka, iż każda wymiana zajmuje 1/2 minuty, to wymiana 3 marek zajęłaby 135 dni 2 godziny i 17.5 minuty. Oczywiście, chodzi tu o wszystkie możliwości podziału i wymiany większej monety na mniejszą.

Zaliczki na kupno samochodów

I MOTOCYKLI DLA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Prezydium Rady ministrów, na zapytanie ministerstw, zezwoliło, by ze specjalnych funduszów na zaliczki dla urzędników państwowych wypłacano awanse na poczet uposażenia dla umożliwienia zakupu samochodów i motocykli.

Popieranie akcji motoryzacyjnej w kraju tą drogą odbywać się ma bez uszczuplania funduszów zaliczkowych na inne niezbędne potrzeby życiowe.

—:o:—

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 19 arcydzieło hiszpańskiej literatury Jose Zorrilli pt. „Don Juan" odegrane zostanie dla Związku Przyjaźni.

We wtorek, dnia 20 bm. o godz. 19 dla Związku Przyjaźni dane będzie arcydzieło literatury hiszpańskiej pt. „Don Juan".

W środę teatr nieczynny z powodu generalnej próby.

W czwartek, dnia 22 bm. o godz. 20.30 teatr wystawi 10 z rzędu premierę, jedną z najlepszych komedii de Fleursa i Caivaleta pt. „Zakochani" w reżyserii J. Bialicza, który jednocześnie odtworzy jedną z głównych ról. Oprawa dekoracyjna F. Krassowskiego. Bilety wcześniej do nabycia w firmie W. Czechowski, ul. 3 Maja 8, tel. 61824.

—oOo—

Przerwa świąteczna

W PRACY URZĘDÓW.

Ministerstwo wydały okólnik o pracy urzędów państwowych w okresie świąt Bożego Narodzenia. Przerwa w czynnościach urzędowych nastąpi w sobotę dn. 24 bm. o godz. 11 rano i potrwa do wtorku dnia 27 bm. do godz. 8 rano.

Jeszcze nie wydobyto

TRZECH ZASYPANYCH GÓRNIKÓW NA KOP KAZIMIERZ

Akcja ratunkowa na kop. „Kazimierz" prowadzona jest w dalszym ciągu. Dotychczas nie dokopano się jeszcze do miejsca, gdzie zostali zasypani zwałami węgla trzej górnicy: Wincenty Latos, Zygmunt Świerczyk i Stanisław Filipka.

—:o:o:—

— **AKADEMIA ŻAŁOBNA W BĘDZINIE.** W Będzinie odbyła się akademia żałobna dla uczczenia bł. pamięci Franciszki Brojdo, kierowniczki szkoły powszechnej nr. 8. Pamięć zmarłej uczczono jednominutowym milczeniem. Odprawiono nabożeństwo, poczym rabin dr. Chameides wygłosił przemówienie. Następnie przemawiała delegatka organizacji społecznej prezesowa C. Szajnowa. — Działalność kierowniczki bł. pamięci Fr. Brojdo podkreślił również w swoim przemówieniu inspektor szkolny.

Przepowiednie astrologiczne

DLA URODZONYCH 19 GRUDNIA.

19 grudnia urodzeni, obdarzeni są usposobieniem decydującym i pewnym siebie. Cechuje ich impulsywność, duma, optymizm, lubią przebywać na łonie natury i towarzystwo płci odmiennej, żywot prowadzą pełen zmian, często twardy los daje im bodźca do inicjatywy w działaniu. Umiejętnie radzą sobie w najrozmaitszych dziedzinach życia i są zdolni do zawodu kupieckiego, w którym mogą liczyć na powodzenie, lecz powinni ostrożność zachować w spółkach i poręczeniach. Naturę posiadają silnie rozwiniętą i wielce obiecującą, lecz warunki życiowe nie pozwalają im się rozwinąć według swoich życzeń z powodu trudności materialnych. 2314.

——oOo——

Książki dla dzieci

M. Konopnicka. O JULISI ŚPIEWACZCE. Barwna okładka i 13 ilustracyj J. Szancera. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1938. Cena zł. 1.40

Cztery śliczne opowiadania Marji Konopnickiej. Teskna opowieść o małej Julisi, co jej boginki pomagały, przeplata się z wesołym obrazkiem małego Tadzia, którego dziecięca wyobraźnia tworzyła sobie z ziarn fasoli koniki. Pełne zadumy opowiadanie o babuni i lipie ma za prze ciwwagę świetne, pełne humoru opowiadanie o Franku-urwisie, co się poprą małego sierotę, Karolka. Książeczka wił, gdy rodzice przyjęli na wychowanie godna polecenia dla dzieci do lat 12.

Or-Ot. LEŚNA KRÓLEWNA. W barwnej okładce i z 16 ilustracjami J Szancera. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł. 1.60.

Nowe wydanie ślicznej, zawsze tak lubianej przez dzieci książeczki o Leśnej Królewnie. Melodyjnym wierszem opowiedziany tu jest dzień cały małej królewny.

Melodyjny i łatwy do zapamiętania wiersz. Książeczka nadaje się nawet dla najmłodszych dzieci.

Zuzanna Rabska. BAŚNIE KASZUBSKIE Wyd. II. Barwna okładka M. Puchalskiego. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł. 2.20.

Nowe wydanie ślicznej książki, doskonałej lektury dla dziatwy szkolnej w wieku 10—13 lat. Treścią jej są baśnie i podania ludu kaszubskiego, a rozgrywają się one najczęściej na tle morza. „Baśnie kaszubskie" dadzą doskonałe wyobrażenie naszej dziatwie o pełnej poezji duszy ludu pomorskiego, który mimo wielowiekowej niewoli, potrafił zachować do głębi swą polskość.

——000——

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Poniedziałek, 19. grudnia.

6.30 Pieśń kiedy ranne wstają zorze 6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Płyty 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.25 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Koncert rozrywkowy 13.30 Audycja dla liceów 14.00 Patrz programy lokalne 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.08 Wiadomości gospodarcze 16.20 Kronika naukowa 16.35 Recital fortepianowy 17.15 Oczyt 17.30 Sylwetki lutnistów staropolskich 18.00 Audycja dla wsi 18.3? Płyty 19.00 Audycja żołnierska 19.30 Koncert rozrywkowy 20.35 Audycje informacyjne 21.00 Muzyka wokalna 21.40 Nowości literackie 22.00 Dzieje symfonii 22.5? Przegląd prasy 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim

KATOWICE.

Poniedziałek, 19 grudnia.

5.20 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 11.15 Tańce charakterystyczne — płyty 13.00 Koncert rozrywkowy 14.00 Muzyka obiadowa w wyk. ork. P. R. 14.50 Wiadomości bieżące i giełdowe 18.00 Za miedzą — audycja słowno-muzyczna 18.25 Wiadomości sportowe 22.00 Na małej stacyjce — dramat radiowy 23.05 Zakończenie programu

KINO „EDEN"

Sensacja — Romans — Emocja
Pożar prerii — walka z indianami
p. t.

Pościg

w rol. gł. JOAN BENNET, R. SCOTT i MAY ROBSON.
Początek I seansu o godz. 17.30.

Zawiadamiamy naszych P. T. Odbiorców, że kolektura sprzedaży biletów w sklepie Elektrowni Łędzie w sobotę dnia 24 grudnia nie czynna, prosimy o wykupywanie biletów tramwajowych tygodniowych w czwartek 22 i w piątek 23 g[...]ia br.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

Kino „PATRIA"

Wstrząsający dramat ludzi oddzielonych od świata kratami!

WYSPA SKAZAŃCÓW

w roli głównej ANN SHERIDAN

Film, który wzruszy wszystkich! Film o niebywałym napięciu.

CENY MIEJSC OD 25 GR.

KINO „ZAGŁĘBIE"

DZIŚ WSPANIAŁY FILM PRODUKCJI FRANCUSKIEJ p. t. DZIŚ

PENSJONAT MIMOZA

Rozgorzałe żądzą oczy. — Symbol namiętności ludzkiej. — Ruletka. — Oto ciekawe i realistyczne tło filmu.

W rol. gł.:
FRANÇOISE ROSAY, PAUL BERNARD, ALERME, JEAN MAX

Początek o godz. 17.30, w niedziele 15.30.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

ABSOLWENTKA Szkoły Handlowej, ewentualnie kursów handlowych potrzebna. Oferty z podaniem warunków składać w administracji „Expresu Zagłębia" pod „Absolwentka".

LOKALE

LOKAL nadający się na restaurację, kawiarnię do wynajęcia od zaraz. Wiadomość u administratora na miejscu Sosnowiec, Mariacka 1, tel. 62455.

RÓŻNE

OSTRZEGAM przed nabyciem od Władysława Sarnika sukcesyjnej jako niepodzielnej części placu pod Nr. 157 w Strzemieszycach ul. Podgórze, gdyż na tej części jest położony areszt za mój dług. (—) Rozalia Sarnik.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

188)

Ludzie ci wstawali o godzinie czwartej rano, nie wracali do domu przez dzień cały, a wieczorem przychodzili, żeby się udać na spoczynek. Żądze wyczerpują się przez utrudzenie ciała i nigdy, pomiędzy pracowitym Hieronimem, a Joanną, nie było tych wstrząśnień zmysłowych, które w obłęd wprawiają tylu ludzi wyższego świata. Nie mówię ci o marzeniach miłosnych; Hieronim był tylko do nich zdolnych, i jeżeliby mu były nasunęły się, pewnoby w nich nie widział grubej dziewczyny, bardzo wesołej, bardzo zwinnej, jaką była Joanna; a jednak dwie te istoty kochały się; był pomiędzy nimi wspólny węzeł.

Węzłem tym była nieskazitelna uczciwość. Joanna była dla Hieronima najuczciwszą kobietą jaką znał, Hieronim był dla oJanny robotnikiem najporządniejszym, najzacniejszym, najpunktualniejszym, najzacniejszym najgodniejszym świetnego losu. Gdyby smutek Hieronima był tylko w słowach, może Joanna nie byłaby go dostrzegła, ale przez dni kilka, zamiast zatrzymać się przez chwilę u niej, zamiast przywitać się po przyjacielsku ze wszystkimi swoimi sąsiadami, których drzwi bezustannie pootwierane na długi korytarz dozwalały widzieć co się działo u każdego; zamiast tego, Hieronim wchodził do swojego mieszkania, nie wymawiając ani słowa, nie odpowiadając na powitania, którymi przyjmowali go ze wszystkich stron.

Pewnego wieczora, kiedy ukazał się smutniejszym, aniżeli zazwyczaj, Joanna powzięła postanowienie; czekała ona aż się wszyscy pokładą spać, potem poszła i zapukała do drzwi Hieronima. Otworzył on zdziwiony bardzo, że ktoś może przychodzić do niego o tej godzinie. Zdziwił się bardziej jeszcze zobaczywszy Joannę, która jak sądził, powinna była spać oddawna. Biedna dziewczyna w krótkich słowach opowiedziała przyczynę swojego przybycia; powiedziała ona Hieronimowi, że się domyśla, że on stracił tę trochę pieniędzy, które posiadał i ofiarowała mu drobną sumkę uciułaną z oszczędności ażeby go wybawić z kłopotu, w jakim się znajdował.

Pierwsza to była oznaka zajęcia bezinteresownego, jaką Hieronim odbierał, gdyż życzliwość majstrów pochodziła szczególniej z powodu wyższości jaką miał młody czeladnik nad swoimi współtowarzyszami. Biedny chłopak wzruszonym został aż do łez, ale wyprowadził Joannę z błędu i obdarzając ją nowym zupełnie dla niej zaufaniem, opowiedział jej prawdziwy powód zmartwienia. Biedna dziewczyna z kolei straciła odwagę i zesmutniała bardzo; nieszczęście, które spotkało Hieronima o wiele przewyższało to co ona była w stanie wykonać, ażeby go ocalić i oboje rozeszli się bez żadnej nadziei zasłonięcia się przed tak strasznym ciosem.

Nazajutrz cały korytarz, cały dom, cały okręg znał przyczynę smutku Hieronima: jedni szydzili, że taki duży chłop bał się zostać żołnierzem, inna żałowali tak dobrego robotnika, za to, że utraci swoje rzemiosło. Joanna, uważna na to wszystko co się mówiło, nie znajdowała w tym żadnej pociechy gdy wtem słówko jednej z sąsiadek naprowadziło ją na głębszą myśl, jaka się jej do tej pory jeszcze nie przedstawiła. „Hm! rzekł on, dwa tylko byłyby środki ocalenia Hieronima: żeby się ożenił, albo żeby jaka dziewczyna oświadczyła, że ją uwiódł i żeby zażądała, aby ją uwodziciel zaślubił". Zaledwie wyrazy wymówione zostały, już Joanna postanowiła co ma czynić: umyśliła sobie, że pójdzie do urzędnika i oświadczy, że jest uwiedziona i przy nadziei z Hieronimem.

Powiedzieć ci, że Joanna zrozumiała poświęcenie swoje w całej doniosłości, że zmierzyła wielkość ofiary, jaką uczyniła z honoru swojego z dobrej sławy, byłoby to przypisywać jej uczucia których nie posiadała. W mniemaniu Joanny wykonać to co zamierzała, było to skłaniać przed merem, a w oczach ludu jest on śmiertelnym wrogiem, że zawsze ma prawo zwodzić go, a potem było to, zawsze w jej mniemaniu, przyjść do sąsiadów i opowiedzieć im jakiego figla wypłatała municypalności, nie przypuszczając ani na chwilę, że znajdzie choćby jednego coby nie uwierzył, że ciąża jej była zmyśloną.

Wyszła więc pewnego ranka, udała się do mera, i tam w obecności zgromadzonej rady municypalnej, uczyniła zeznanie, bez zawstydzenia się, bez obawy, bez zakłopotania, i powróciła do domu uszczęśliwiona tym, co uczyniła. Obiecywała sobie, że sprawi miłą niespodziankę Hieronimowi, jaką się sprawia przez każdą dobrą nowinę. W kilka dni po tym zeznaniu otrzymał on pismo z merostwa i jak zwykle kazał je przeczytać sobie przez jednego z sąsiadów.

d. c. n.

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. „Expres Zagłębia" Sosnowiec, Teatralna 1-a. Redaktor Tadeusz Lipski